

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 80 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perenyi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona félévre 6 ko-
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméért szerint egy négyesötzög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

Egységünk.

Írta: Chudovszky Móríc dr.

(Folyt. és vége.)

III.

Ugy emberi meg akta számi-
tás szerint öt-hat év fog eltelni,
amíg a vízvezeték és csatorná-
zás létesülhet. Ennyi ideig is van
annyi tenni való, amelylyel Uj-
hely közpiszkosságát meg lehet
javítani. Nyáron vizünk nincs.
Ívóvizet nem lehet sem jelenté-
sekkel, sem aktával, sem tola-
gatással előteremteni. Azt oly
helyről kell állandóan beszállí-
tani, ahol azt kellő jó mennyi-
ségben elérni lehet. Azt ingyen
kell kiszolgáltatni mint ivóvizet.
Ez közszükség, ezt ki kell elé-
gíteni, aki ennek ellentáll, az sok
száz ember egészségének megron-
tója, az gonosztevő.

Itt van a csörgői út mentén
fűrt próba-kút, a városnak csak
be kell szállítania a vizet s két
szomoru emlékü nyár összes bosz-
szuságát el fogja felejtetni Ujhely
lakossága.

A fennálló kutak mellett ár-
ról kell gondoskodni, hogy azok
talaja, amelyen keresztül a víz
szűremkedik, ne fertőztessék. Ott
van az a közegésségügyileg égbe-
kiáltó helyzet, hogy a város egy
részének a kútvizét állandóan
fertőzi a marha-vásártér ürüléke
és piszka. Hogy ily módon azok
a kutak vize állandóan veszede-
lemben, amelyek a Ronyva és
a vásártér között vannak, az
csak rendes folyománya. Ma Uj-
helyen újra typhus járvány van.
A kutak fertőzött vize terjeszti
azt. A marhavásártér helyzete
jelentékeny tényező abban. Mért
nem teszük el azt a talajviz áram-
lásának legalsó vonalába? Avagy
az oly közömbös dolog, hogy
mennyi embertársunk jut ebbe a
veszedelemben? Le a vásártérrel.

De nemcsak e hely, hanem
minden ház- és telektulajdonos
megtanulhatná azt, hogy a szeny-
vizek, csatornák és gödrök tar-
talma kútjaikat szennyezheti. Le-
gyenek oly önzők, építsék meg
azt úgy, hogy áthatatlan kőme-
dencében a szenny összegyűjthető
legyen s azt csupán ki kell fu-
varoztatni s nem szabad a talajba
bele eresztetni. Önmagukat, csa-
ládjukat védik először, aztán
szomszédjaikkal tesznek jót. Aki
ezt nem érti, meg kell vele ér-
tetni. Van arra rendelet, törvény.
Őrei legyenek, végrehajtói. Aki-
vel megteszik, azzal jót tesznek;

a komaság és sógorság kötelé-
kei meg fognak vele erősödni s
nem meglazulni.

Három hó óta Ujhelyen sze-
metes kocsi jár. Istenem! Ha ugy
naponként tíz szemetes kocsi jár-
na, tán az sem volna elég, amin
a ház- és telektulajdonosok s a
közterületek sok évi piszkát el
lehetne távolítani. Nem csak a
közönségnek, de a városnak is
tennie kell arról, hogy a közpisz-
kosság kisebb legyen.

Több ízben idegenekkel utaz-
tam, akik véletlenül tanui voltak
annak, hogy Ujhelyen hogy söp-
rik a várost. Nem kérdezték,
hogy mért van ez így, vagy úgy.
Azt mondták, hogy ez kész gon-
nosztett. Avagy nem olvassuk-e
azt a havi statisztikai jelentések-
ben, hogy Zemplén vármegye s
első sorban Ujhely városa a tü-
dővészések egyik legnagyobb gó-
ca? Ha valaki egyszer végig él-
vezi ennek a viznélkül söprés-
nek nyári kellemetességeit, úgy
elcsodálkozni nem fog a statis-
tika adatain. A közös piszoknak
oly mérvű felkavarását, amint azt
utcaseprőink teszik, másutt köz-
egésségügyi kihágásnak minősí-
tenék s megbüntetnék azt, aki
így cselekszik. E söprés igazán
maliciózus kivitele nem csupán
oly módon terjeszti a tüdővést,
hogy a port beszívjuk, tüdőnk
fertőzzük, hanem az utca fertőző
pora fertőzi a piaci élelmiszer
árusok hús, zöldség, tej, vaj,
gyümölcs, kenyér árusok élelmi-
szereit úgy, hogy ily módon mi
fertőzött, tehát kis fokban mér-
gezett tápszereket kaphatunk.
Igazán megszívlelendő az a do-
log, ha úgy kedd meg péntek
délben vagy délután a várme-
gyeháza előtt lévő gyümölcsár-
sok dýne. alma, szőlő termé-
nyeit állati és emberi piszokkal
fertőzött porral, szórják be utca-
seprőink azon címen, hogy a köz-
tisztaságot gyakorolják. Ha nem
söpörnek locsolással egyttesen,
inkább ne söpörjenek. Sokkal
kevesebb kárt fognak okozni, ha
az utca piszka ott marad, mintha
azt felkavarják.

Nem szólok a gyalogjárók
tisztatlanságáról, amiről könnyű
volna tenni, csak a háziurakat
kellene egy kissé ahhoz szok-
tatni, hogy eltisztítatom a gya-
logjárót helyetted, hanem az igen
drága dolog. Továbbá a közön-
ség, főképpen a bolt lakók meg-
tanulhatnák azt, hogy a boltok
hulladéka a személtárába s nem

a bolt elé való. Ha ez nem men-
ne, lehetne szintén róla tenni.

Ne menjünk a mellékutcákba,
mert ott egyedül a jó Isten az,
aki a nagy tisztítást végezi. Nem
sokat kívánna a kisebb utcák
közönsége, ha legalább egyszer
havonként láthatná azt, hogy az
a bizonyos legendaszerű ujhelyi
piszok eltűnne.

Parád kisközségben volt a
nyáron egy ujhelyi társaság; meg-
kérdezték a kisbíró, hogy van
az, hogy oly feltűnő szép és
tiszt a községük? „Mert hát
rendnek muszáj lenni“, felelte a
kisbíró. Pedig csak kisbíró s nem
rendezett tanácsú város stb.

IV.

Szép terebélyes fasorokon ve-
zető utakon, hol az utcák nevei
örzik azok emlékét, akik a vá-
ros közönségének igaz jóltevői
voltak, jutunk be a városba. A
régisidő temető környékén egy
rácsfal bekerített park, benne
egy volt polgármester mellszobra,
a református temető helyén ár-
nyas, tizszeres fasor, amely egész
a vasuti töltésig ér s a vasuti
töltés mellett áttér egy szép,
nagy gőzfürdő mellett a máso-
dik pályaudvarig. A városban az
utcák locsolva, tisztántartva, azt
a benyomást gyakorolják, hogy
az emberek törődnek a széppel
és jóval. A házak tiszták s az em-
berek is, mintha ünneplőben jár-
nának, pedig köznap van. A X.
magyar gyalogezred most tartja
sétahangversenyét, hogy a Hecse-
ke-téren lévő nép- és gyermek-
kertben, ahol hajdanában a marha-
vásártér volt, fejezze be körme-
netét. A régi templom-tér mögött
lévő vásárcsarnok közönsége ki-
váncsian tódul ki, hogy katonái-
nak örüljön. Közbe közbe 3—4
gyárképmény sipja szól a Borsiba
vezető sugár-ut mentén. A vá-
rosi villamos csendesesen sipol,
hozza az ungvári meg nyíregy-
házi gyorsvonat utasait, a városi
nagy szállóba, ahol ma a buda-
pesti Nemzeti Színház 10 tagja,
a városi színházban előadást fog
tartani.

Bizony ez csak álom volt.
Mert hát, a temetők omladozó
kőfalait látjuk. Utcáin nincsenek
utca jelzők, nincsenek házszám
jelzők, nincs vásárcsarnok, ha
nem a vásár fabódéi helyén
az utca- és az árusítók szennyé-
vel vegyesen el keverődött táp-
szereket árulnak.

Aki nem hiszi próbálja meg-
szűrni tejét, próbálja megolvasz-
tani vaját, hány miligramm szer-
ves azaz bomló piszok jut na-
ponként asztalára, fertőzi őt és
családját.

Keressen gyermekeinek és fel-
nőtteinek fát és bokrot ahol
tiszt a levegőt szivhat. Azt meg-
találja másutt, de nem Ujhelyen.
Diana fürdő parkelepet szemét
lerakóval és bűzös, fertőzött vízi
árokka vették körül; azt hiszem
gyermekeiük egészsége mégis töb-
bet ér, minthogy ily helyre ki-
lehesen vinni. Ott a magas hegy,
a várhegy stb. Hát ha ezen utak
volnának s a pályaudvaron egy
felvilágosítást nyújtó tervrajz,
azt gondolom a magyar turisták
egyrésze szívesen élvezné a ma-
gashegy tetején létesülendő ki-
látóról szép vidékünk képét. Ha
a Rajna völgyének Siebengibün-
geje 40000 utast lát évenként,
ugy az Ujhelyi hegységet is be-
barangolná pár száz ember, akik
ennek a fejében pénzt hagyná-
nak Ujhelyen; nekünk meg volna
oly hegyi sétánk, amelyért elle-
hetne feledni a Diana disztelen
diszkertjét.

Nem sok kell mindehez,
csak egy kis érzék, megérezni
a polgárság közszükségletét s
eltelni azzal a tudattal, hogy
polgártársainknak közbecsülése a
vezető legszebb jutalma.

A vármegye rendkívüli közgyűlése.

Sátoraljajhely, 1905. nov. 8.

Zemplén vármegye törvény-
hatósági bizottsága 1905. nov.
8-án rendkívüli közgyűlést tartott.
A gyűlés tárgysorozatát lapunk-
ban már előzőleg közöltük.

Derüs őszi nap ragyogott be a
közgyűlés idején az ősi székház
ablakain, hazafias, lelkes volt a
hangulat; emelkedtek a szívek, a
hazafiúi érzés melege betöltött
mindeneket. Mert érdekes, nagy
horderejű volt az a tárgysorozat,
mely ma letárgyalásra került.

Nagy érdeklődés nyilvánult
meg közéletünkben a gyűlés iránt
megyészerte, mert hiába: nagy
időket élünk, nagy dolgok forog-
nak szőnyegen.

A rekonstruált Fejérváry kor-
mány leiratai, bemutatkozó leve-
lei; az új főispán kinevezésének
ügye: ezek voltak a főbb tételek.

Hogy vármegyénk törvényha-
tósági bizottságának mondhatjuk

BARNA DEZSŐ = női ruha-kelme különlegességek, =
selyem, vászon, szőnyeg és fehérnemű üzlete
Sátoraljajhely, Főtér, Kellner-féle ház, a főtőzsde szomszédságában.

minden tagja a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a napi politika eseményeit, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a bizottsági tagok impozáns nagy számban jelentek meg. Óriási volt a hallgató közönség tömege is — míg a nagy tanácssterem karzatán, a derűs őszi napot még szebbé tevő diszes hölgyközönség foglalt helyet.

E vármegyére — mint éppen lapunk előző számának vezér cikkében irtuk — ma az ország többi 62 vármegyéje nagy figyelemmel tekint, vezető, irányító szót várva innét. Nem is csatlakoztak várakozásukban. Alkotmányos életünk védbástyái között, Zemplénavármegye a legerősebbek egyikének bizonyult, — ez a vármegye nem lett hűtlen a multak dicsőséges emlékeihez.

A közgyűlésen vármegyénk mágnás világa mondhatjuk teljes számmal megjelent. A legelsőt, a legnagyobbat közöttük, kire ma e nemzet szeme van függesztve, akitől a magyar nemzet sérelmeinek orvoslását az uralkodóval leendő egyetértés alapján bizton reményli, **Andrássy Gyula** grófot a közgyűlési terembe való belépésekor negyedórát tartott taps, éljenzés, igazi ünneplés köszöntötte. Hasonlóan ovációban részesült **Hadik Béla** gróf volt főispánuk is. A magyar megbecsüli ma is akiket szeret, a közérzés illetően megnyilatkozása arra vall, hogy gróf **Andrássy Gyula** politikája az, ami lelkesíti, ami az igazságnak talaján épült s alkalmas arra, hogy nemzeti életünkben az oly kívánatos kibontakozást megteremtse.

Gr. **Andrássy Gyula**n kívül megjelentek még a közgyűlésen: **Andrássy Géza**, **Andrássy Sándor**, **Hadik-Barkóczy Endre**, **Hadik Béla** grófok; — **Sennyey Géza** báró, valamint egy a helybeli, de különösen a vidéki törvényhatósági-bizottsági tagok igen nagy számmal.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

A közgyűlés megnyitása.

Dókus Gyula alispán d. e. 10 órakor nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést. Üdvözlő a nagy ösök reményteljes, a magyar alkotmányhoz hű utódait, akik nagy számban való megjelenésükkel már is bizonyították azt, hogy amidőn a megtépett alkotmány védelmére van szó, akkor a vármegye minden fia együtt érez. Megnyitó beszédében egyuttal ígéretet tesz arra, hogy a törvényhatóság határozatait mindenkor, minden körülmények közt feltétlenül végrehajtja. Felemlíti, hogy ez által is dokumentálni kívánja azt, hogy az ő lelke minden érzése egygyé forrt a vármegye közérzésével és az a bizalom, mely őt 38 év óta a vármegye vezérbereinek sorába állítja, méltó hozzá. Mélyreható, igen nagy értékű szavai után, éljenzés közepett a közgyűlést megnyitottak nyilvánítja.

A kormány kinevezésére vonatkozó leiratok.

Id. **Meczner Gyula** arra kérte a közgyűlést, hogy a tárgysorozat 1., 2. és 4. pontjai együttesen tárgyalassanak. Indítványa elfogadtatott.

Ezután **Isépy Zoltán** II. aljegyző

felolvasta br. **Fejérváry** miniszterelnöknek a kormány kinevezéséről szóló leiratát. Óriási abcugolás és „hoch“ felkiáltások üdvözölték az új kormányt — A miniszterelnök leirata után **Kristóffy József** iratát olvasta a jegyző, melyben belügyminiszterré történt kinevezését tudatja. (Közbe kiáltások: abeug, hoch stb. Dr. **Fried Lajos** közbekiajt: szép kompánia!)

Felolvasta továbbá **Isépy Zoltán** aljegyző, a miniszterelnöknek az önkéntes adófizetések és önkéntes ujoncokra vonatkozó *intézkedését*, melyben arra figyelmezteti a vármegyét, hogy ha jó, szófogadó gyermek nem lesz, úgy a háztartási segélyt (értsd tisztviselők fizetése stb.) kénytelen lenne megtagadni.

A miniszterelnök leirata azonban kevés hatást ért el. Mert id. **Meczner Gyula**, a zemplénavármegyei disszidens párt elnöke hatalmas, érvekben gazdag beszédében az általa fogalmazott s a százas bizottság által elfogadásra ajánlott határozati javaslatban keresztül huzta a törvénytelen kormány fenyegetéseit. Id. **Meczner Gyula**nak nagy értékű beszédét, valamint ennek kapcsán benyújtott határozati javaslatát itt közöljük:

Méltóságos Alispán ur!

Tisztelt törvényhatósági bizottsági Közgyűlés!

A **Deák Ferenc** történeti nevezettségű feliratára emlékeztető azon határozati javaslat, melyet a Képviselőház okt. 10-én elfogadott s melyet az o. lizsakai választó kerület nagynevű s nagyérdemű képviselője **Andrássy Gyula** gróf terjesztett be, mi által maga iránt nemcsak vármegyénket, de az egész nemzetet hálaóra kötelezte, felmenti szerénységem attól, hogy a **Fejérváry** kormányának imparlamentáris, alkotmányellenes voltát részletesen bizonyítsam.

Méltóztassanak még is megengedni, hogy a tárgy fontosságához mérten felszólalásomat s a százas bizottság megbízásából teendő indítványomat, lehető rövidséggel megokolhassam.

A **Fejérváry** kormány újabb kiadásában magát parlamentárisnak negélezi, azért, mert a többséget megnyerni akarja; miután azonban a képviselőház ismételtén s a főrendiház is ezen kormányt bizalmatlanságot szavazott, majd a képviselők többsége vád alá helyezése iránt is megtette a lépéseket, tehát a létező törvényes többségnek nemcsak bizalmát nem bírja, sőt törvényes elítélésre várhat, máskülönben pedig a parlament elé állani és helytállani nem mer, sem új választás kiírásával a nemzet ítéletének elébe nézni nem volt és nincs bátorsága, hanem ehelyett egy a politikai, mint a jogi felelősségnek megkerülésével, bujkál s kijátssza az 1866: XXI. t. c. 66. §. rendelkezését is, nehogy az általa sanyargatott törvényhatóságok, sérelmes eljárása ellen a képviselőháznál orvoslást kereshessenek, mert a képviselőházat ismételtén törvényellenére elnapolatja s mindezekhez törvényes felhatalmazás nélkül, sőt a képviselőház tiltakozása s eltiltásának ellenére az ország pénze s vagyona felett rendelkezik: világos, hogy ezt a kormányt parlamentáris, alkotmányos kormányt elismerni nem lehet; s midőn ezeknek dacára a törvényesség fényes mezét magára öltve, a törvény s alkotmány öreként tetszeleg, sőt a királyi ügyességhez intézett s az alkotmányért küzdő igaz hazafiak elrettentését célzó utasításában a törvény tekintélyének megóvását tüzi feladatául... ő, akire nem kisebb tekintély, mint az országgyűlés mindkét háza s a képviselőház ismeretes határozata sőt reá az alkotmányellenesség bélyegét, sőt vád alá helyezését sürgeti: szereplése

egyenesen a komolyság rovására történik.

Minden hazafiasan érző és gondolkodó polgárra nézve a választás nem nehéz a tekintetben, hogy kinek higgyen, ki után induljon s mit tartson különösen a **Fejérváry**-, **Kristóffy**- és **Lányi**-kormány parlamentáris, alkotmányos és törvényes voltáról?

De ha még lehetett tünődő naiv lélek, ki ennek a kormánytörvényes voltában kétségeskedhetett, ki ábrándulhatott annak suttyomban közzétett programjától, mely program a politikai kalandozás és szédelgésnek operettszerű megnyilatkozása; mely program azonban minden komolyságot nélkülöző, minőségben is, mint ezt **Andrássy Gyula** gróf a temesiekhez intézett válaszában találóan jegyezte meg: „új szerénstlenség, mert ígéretei csábító hangja osztályküzdelmet idézhet elő s kockajátékot űz a király és nemzet legszentebb érdekeivel.“ Ami pedig ugynevezett s imént felolvasott intézkörelvet illeti, ez tisztán az alkotmányjogi biztosítékoknak kijátszását előzza.

Ezen kormányt tehát alkotmányosnak el nem ismerhetjük s a dícső multu Zemplénavármegye, ezen kormány irányában csak eléggé ki nem fejezhető bizalmatlansággal viseltethetik.

Mely okok folytán van szerénsem a százas bizottság megbízásából a következő indítványt elfogadás végett tisztelettel előterjeszteni:

Zemplén vármegye közönsége a **Fejérváry** kormányt újabb lett kinevezetéséről s kapcsolatban **Kristóffy József**nek belügyminiszterré lett kinevezetéséről, az ezeket tudomásul hozó 4558/M. E. számú miniszterelnöki és 6681/eln. számú belügyminiszteri leiratokból hazafiai fájdalommal értesül, mert ezen kormányt alkotmányosnak el nem ismerheti, miután nem parlamentáris s olyan programot vall magának, mely minden belső realitás hiánya mellett, Magyarország önállóságát, államiségét s a társadalmi békét is veszélyezteteli.

Mindezeknek folytán vármegyénk közönsége a jelentkező **Fejérváry**-kormány iránt a legnagyobb fokú bizalmatlanságot fejezi ki s a közölt leiratok felett ily értelemben napirendre tér s azokat iratárba helyezni rendeli.

Napirendre tér továbbá a miniszteriumnak kinevezése alkalmából a törvényhatóságokhoz intézett 4571/M. E. I. számú 1905. évi október hó 23-án kelt körlevele felett is s ezt szintén iratárba helyezni rendeli, mert Zemplénavármegyének már-már ezer éves multja s Magyarország történetében való szereplése nem adott arra semmi okot, hogy megérdemelje azt, miszerint egy imparlamentális, alkotmányellenes kormány a törvényességre figyelmeztesse; minek folytán a folyó évben hozott alkotmányvédő határozatait egész erejükben fenntartja. Fenntartja különösen a meg nem szavazott adók behajtása s a meg nem ajánlott ujoncok kiállítására nézve, mert ezek élő törvényeknek egész sorozatában találjuk alapjukat; minek ellenében az alkotmányellenes kormányt az 1833: XLIV. t. c. erőszakos félremagyarázásán kiinduló intelmei tekintetbe nem jöhetnek, mert az idézett törvénynek minden intézkedése csak a „törvényesen megszavazott s beszédtől rendelt adók és közjövödelmekre“ vonatkozik (86. §.) mivel ezen törvény bizonyára nem a meg nem szavazott adók kezelése, behajtása beszéde érdekében hozott s legkevésbé hozott azon célzással, hogy az 1867: X. t. c. azon intézkedések,

mely szerint „országgyűlési megállapítás s megajánlás nélkül adót kivetni s behajtani nem lehet“ kijátszására szolgáljon s hogy az évenkénti adó s ujonc megajánlása jogban biztosított s épen a törvényhatóságokról szóló 1886: XXI. t. c. 20. §-ában is kifejezett legbecesebb alkotmányjogi biztosítékot képtessé és semmissé tegye.

Ezen határozataival kapcsolatban kijelenti Zemplén vármegye közönsége, hogy következzék bár mi, fenyegetőzzék az alkotmányellenes kormány bármiképen: a szigorú törvényességtől el nem tér, sem magát attól elterítetteti nem engedi; támaszkodva a királyi hitlevél s a királyi eskü szentségére, rendíthetetlen hazafissággal fog ezentul is ragaszkodni az alkotmányhoz, melyért minden, a törvény által engedett eszközökkel és módokon, kitartással küzdeni fog; „Súlyos aggodalmi közt is bizva, hogy a király elbocsátva rossz tanácsadóit, meg fogja találni az alkotmányos kibontakozásnak helyes módjait s a kormányt a nemzet bizalmával rendelkező többségből fogja kinevezni“ s ismét szeretettel ölelندی atyai keblére magyar nemzetét, hogy viharteljes hosszú életének hátralevő idejét, a hozzá törhetlen hűséggel ragaszkodó, törvényes jogaiban leglégitelt magyar nemzetnek áldása, nyugottá és édessé tegye.

A határozati javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Indítvány a főispáni beiktatásra vonatkozólag.

Dr. **Buzá Barna** behatóan boncolja a kormány törvényellenes eljárását. Vástartó tette — ugymond — e kormány az országot, melyen szemétdombokkal körülvéve magát, minden becsületet, tisztességet prédára enged. Különösnek találja, hogy egy országban, melynek **Andrássy Gyula** és **Apponyi Albert**jei vannak, **Kristóffy**-féle elemek kormányozhasanak. — Majd felemlíti, hogy Zemplénavármegye is kapott egyet a díszes társaságból. Ide is kiküldöttek **Fejérváry**ek egy alakot, akinek az lenne a feladata, hogy a nemzeti ellentállást Zemplénavármegyében törje le. — Egy előkelő idegent, egy **Fejérváry** táborbeli grófot akarnak beültetni abba a főispáni székbe, — ugymond — melyben eddig még mindig a nemzet nagy fiai ültek. — Benyújtja a következő határozati javaslatot:

Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága a **Fejérváry**-kormány kinevezésében szomorú bizonyosságát látja annak, hogy az a kárhozatos törekvés, mely hazánk súlyos válságát az alkotmány megtörése útján kívánja megoldani, megmost sem szűnt meg egy a nemzet, mint a király mérhetetlen veszedelmére és kárára működni.

A **Fejérváry**-kormányt Magyarország törvényes kormányának most sem ismeri el, mert az, hogy ez a kormány állítólag új választásokkal igyekszik programja számára parlamenti többséget szerezni, legfeljebb törekvés a törvényes jelleg megszerzésére, amely azonban jelenlegi kormányzásának törvénytelen és alkotmányellenes voltán épen nem változtat.

Ezt a törekvést is azonban csak akkor tekinthetjük őszintének, ha a kormány az országgyűlés feloszlásával s új választás kitűzése által azonnal hozzálátna annak alkotmányos foganatosításához; de midőn e helyett a kormány az országgyűlést egész december 19-éig elnapolván, annak egyenes tilalma ellenére önkényesen intézi tovább az ország ügyeit, a parlamentáris kibontakozásnak ezt az állítólagos

RUM, COGNAC és TEA

nagy választékban és jutányosan kapható
HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyszerész üzletében (DROGERIA.)
Sátorlajuhely, Fótér.

törekvését az ügy roppant komolyságához méltatlan, üres és gonosz játéknál és szédelgésnél egyébként nem vehetjük.

Szomorúan látjuk, hogy akadnak magyar emberek, kik ennek az alkotmányértő nemzetellenes kormány politikájának támogatására vállalkoznak. A múltban is mindig az volt a magyar nemzet legnagyobb romlása, hogy legnemesebb szabadságküzdelmében is támadtak saját fiai, akik áruló módon hazájuk ellen az idegen hatalom zsoldjába szegődtek. Ezt a súlyos végzetet látják ismétlődni ma is, mikor nemcsak a miniszteri székek betöltésére vállalkoztak magyar emberek, hanem az alkotmányos nemzeti ellenállás letörésének letagadhatatlan célzatával szintén magyarok vállalták a kormány kezéből főispáni állásokat.

Mi azért előre és elhatározottan kijelentjük, hogy azt az egyént, ki mint a törvénytelen kormány bizalmi embere Zemplénnémet főispáni hivatalát vállalta s ezzel az alkotmány megrontásában való segédkezésre vállalkozott, a haza és szabadság ellenségének s mint ilyet, minden igaz ember megvetésére méltónak nyilvánítjuk s őt magunk között be nem fogadjuk.

Ugyanezért magunk ezen ki-nevezett főispánnak hivatalba való beiktatását megtagadjuk s vele érintkezésbe nem lépünk. Várme-gyénk összes tisztviselőit, segéd-kezelő- és szolgaszemélyzetét, nemkülönben Sátoraljújhegy város és az összes nagy- és kisközségek előljáróságát az ezen főispánnal való mindennemű hivatalos érintkezésről szigorúan eltiltjuk.

Különösen pedig megtiltjuk az alispánnak és törvénytelen helyettesének, hogy a főispán beiktatása végett a várme-gye közgyűlést összehívja vagy ilyen közgyűlés meghívóit kiadassa. Megtiltjuk az alispánnak, mint összes tisztviselőinek, hogy a főispán által esetleg törvénytelenül összehívott közgyűlés alkalmára katonai vagy csendőri karhatalmat kirendeljen. Végül megtiltjuk, hogy a várme-gyháza bármily helyiségét, különösen a főispáni helyiséget s a várme-gyháza nagy- és kistermét a főispán rendelkezésére bocsássa, azokat és azok lepecsételt s a kulcsokat gondos őrizetbe vegye.

Isten és emberek előtt minden romlásért, nyomorúságért és szenvedésért a felelősséget azokra hárítjuk, akik népjog és igazság ellenére gonosz kézzel támadnak alkotmányunk ellen s bennünket az önvédelem küzdelmére kényszerítenek. Ennek a küzdelemnek megvívására őseink példájához híven minden fenyegetés ellenére el vagyunk szánva és azért a folyó évben hozott alkotmányvédő határozatainkat egész erejükben fenntartjuk s azok pontos betartását ismételtelen a tisztviselők és előljáróságok szigorú hivatalos és hazafias kötelességévé tesszük.

Különösen kötelezzük tisztviselőinket és az előljáróságokat, hogy azon esetre, ha a várme-gye határozatainak betartása miatt a kormány, vagy annak közege felfüggesztené őket, a felfüggesztés dacára maradjanak meg hivatalaikban s csak a tényleges erőszaknak engedjenek.

Minden tisztviselőt s előljárósági tagot szigorúan eltiltunk attól, hogy ilyen felfüggesztett tisztviselő vagy előljáró helyettesítését elvállalják s akár tisztviselőknak, akár másoknak ilyen ténykedését a haza elleni büntetnek s becstelenségnek bélyegezzük.

Elrendeljük, hogy ha ilyen egyének mégis akadnának, azok nevei a várme-gye jegyzőkönyvében örök szégyenletes emlékezetül fel-

jegyeztessenek s már most kimondjuk, hogy ilyen egyének soha semminő várme-gyei állásra nem jellelhetők s meg nem választhatók.

Mindezen végzéseinket a várme-gye minden polgárára a törvény és a honpolgári becsület erejével kötelezőknek jelentjük ki, s azok mellett az örök igazságban s ősi alkotmányunk győzhetetlenségében való bizalommal a legvégső kigártatani komoly és rendületlen elhatározásunk.

Amennyiben pedig a főispán mindezek ellenére mégis arra a törvénytelen lépésre vállalkoznék, hogy rendkívüli közgyűlést összehívva a jelenlegi egyedül törvényes és törvényesen illetékes alispán vagy helyettese elnöklésének mellőzésével, rendkívüli közgyűlést tartani s azon az esküt letenni megkísérelné: kijelenti a törvényhatóság, hogy a bizottsági tagoknak amaz összejövetelét, legyenek ott bármily számosan, vagy bármily kevesen, törvényes közgyűlésnek elismerni sohasem fogja, az ott hozandó határozatokat előre is érvénytelennek és semmisnek jelenti ki; tisztviselőit abban az esetleges gyülekezésben való közreműködéstől eltiltja és ha mégis a főispán a törvény kijátszásával és világos sérelmével esküt tenne is, ezt a cselekményét sohasem fogja annak tekinteni, mintha a törvényes esküt letette volna s ennek alapján jogosítva lenne a főispáni jogokat joghatálylallyal vinni.

Ez a határozat a várme-gye összes tisztviselőinek, segéd, kezelő és szolgaszemélyzetének s valamennyi községi előljáróságnak kézbesítendő és a várme-gye hiv. lapjában közzéteendő.

Ezen határozati javaslat egyhangulag elfogadtatott.

Átiratok tárgyalása.

Több törvényhatóság, a nemzeti ellenállás és alkotmányvédelem tárgyában átiratokat intézett várme-gyénk törvényhatóságához. — Tekintettel arra, hogy e tárgyban Zemplénnémet várme-gye közönsége előzőleg már hason-szemlemben intézkedett, a közgyűlés az átiratokat tudomásul vette.

Egyéb ügyek.

A törvényhatóság már régebben kérte a belügyminisztertől a járási közgyűlési állások szervezését s idevonatkozólag szabályrendeletet is alkotott. A belügyminiszter e szabályrendeletet nem hagyta jóvá, mert minden körjegyzőségben kíván közgyűlési állást szervezteni. A közgyűlés a szabályrendeletnek eredeti szövegében való jóváhagyását újból kérni határozta.

A várme-gyei távbeszélőhálózatra vonatkozóan a közgyűlés tudomásul vette: hogy a hálózat 346 ezer koronába fog kerülni, mely összegből 300 ezer korona állami hozzájárulás útján, 46 ezer korona pedig a várme-gye által 10 évi időtartamra felosztandó hozzájárulás útján fog fedeztetni. Az oszlopokat a községek szolgáltatják ki, valamint az ezek beállításához szükséges földmunka is községi közmunka útján lesz létesítendő.

Apróbb ügyek elintézése következtetett még, melyekre vonatkozólag a közgyűlés az állandó választmányi javaslatait fogadta el. Ezek letárgyalása után a közgyűlés a késő déli órákban véget ért.

A tárgysorozat kimerítettén, a bizottság tagjai s a jelen voltak, — hatása alatt állván a nemzeti érület szempontjából oly nagy horderővel bíró határozatoknak, hazafias lelkesedésüknek azzal adtak kifejezést, hogy a Hymnus éneklése közben osz-lottak el az ősi székház terméből.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Andrássy Gyula, Andrássy Géza, Hadik-Barkóczy Endre és Hadik Béla* grófok nov. 8-án, a várme-gyei közgyűlés napján városunkban időztek, honnan a közgyűlés befejeztével Velejtére, gr. *Andrássy Sándor*hoz rándultak át.

— **Kinevezések.** *Kiss Jenő* tokaji lakos, jogszigorló a debreceni kir. tábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezetett ki. — A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Farkas István, Fejérváry Géza és Kakas Sámuel* díjtalan joggyakornokokat díjas joggyakornokokká nevezte ki.

— **Kirendelés.** *Csűrös Gyula* gál-szécsi kir. járásbírói joggyakornok az ugyanezen kir. járásbírói mellett alkalmazott ügyész-ségi megbízott állandó helyetteséül kirendeltetett.

— **Lelkészszerzés.** A nagy- és kistoronyai ev. ref. egyház folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt *Radácsi István* tiszánánai segédlelkész rendes lelkészeül egyhangulag megválasztotta. A választás *Kádár János* le-gényei lelkész e. m. egyházi tanácsbíró és *Dókus Ernő* e. m. világi tanácsbíró vezetése alatt folyt le. Választás után az egyh. tagok megbízásából id. *Berecz Károly Dókus* Ernőt mint a hazai protestáns egyház önzetlen és fáradhatatlan bajnokát üdvözölte. — Ezután a lelkész-lakban bankett volt.

— **Esküvők.** *Kolonics János* helybeli m. á. v. mozdonyvezető f. hó 4-én esküdött örök hűséget *Pusztay Margit*nak. — *Markovics Péter* államvasuti alkalmazott szombaton lépett házasságra *Szakál Erzsikével*. — *Hlinyánszky Odón* mozdonyvezető november hó 7-én vette oltárhoz *Danyicskó Erzsébet*et Sátoralja-ujhelyben.

— **Templomszentelés.** A lasztóci szépen renovált róm. kath. templomot nov. 5-én szentelte föl *Hiszem Kálmán* terebesi apát-esperes. Egyidejűleg volt *Iványi B. Károly* parochus beiktatása is. Az egyházi szertartás után *Hlebig János* cékei plébános szentbeszédet mondott; — a parochus vendégszerető házában ünnepi ebéd volt.

— **Vasutasok szövetsége.** „A magyar szent korona területén lévő vasutasok országos szövetsége” kerületi bizottsága Sátoraljaújhegyen m. hó 29-én megalakult. — Az alakuló gyűlésen a következő tisztviselők lettek megválasztva: Elnök lett: *Pecz Vilmos* főmérnök, aelnök: *Dévai Lajos* mérnök, pénztárnok: *Piliszy Aladár* hivatalnok, ellenőr: *Policzer Géza* mérnök, titkár: *Kökény Sándor* irodaal-tiszt és család tanácsadó: *M. Kovács Béla* irodakezelő.

— **A politika miatt Józsa András és Nagy János** helybeli iparos-gedékek vigan töltötték az időt egy kisebb korezmában. Kevés idő múlva bement hozzájuk egy idegen, munkás kinézésű atyafi, akiben felforrott a honfiai vér és alaposan szidta a kormányt, mint a bokrot. De Józsaék önértétét is bántotta a csufolódás, miért is közakarattal Nagynak estek és rövidesen kidobták a korezmából. Most azonban Nagy akarta megmutatni, hogy biz ő megmérkőzik; velük visszavért a korezmába és bicskáját rántotta elő s oly ügyességgel kezelte, hogy hamarosan mindketten súlyos sebekből vérzettek. Ezzel eleget tett a maga honfiai érzelmeinek, de bizony a törvény nem méltányolja a hazafiságot s aligha nem szigorúan meg lesz büntetve a késelő, kormány-gyűlöletéért.

— **Összeégett gyermek.** A múlt napokban *Csupka Károly* háromhuta-lakosnak 7 éves, *Rozália* nevű kis leánya az aszaló mellett kendert szárítgatott. A leánya köténye egy szik-rától meggyuladt és a gyermek, se-gítség híján — szénné égett.

— **Brutális legény.** Jámber, ki-fogástalan legény *Mikó István* ardói földműves. Nem vétett volna senki-nek, csak az volt a hibája, hogy két nagy szenvedély bántotta: a kártya és szerelem. És ezek között nem tudott választani. Halálosan szerette *Bokor Marit*, de nem volt elég erős, hogy kedvéért lemondjon a kártyáról. Pedig a leány többször kijelentette neki, hogy szereti ő is, de ha meg nem javul, sohasem lesz a felesége. Mikó igérete neki, hogy lemond a kártyázásról, de hiába volt, az ígértet nem engedte valóra váltani kirhatatlan szenvedélye. A leány pedig megtartotta szavát; látta, hogy nem tud szeretője a kártyától szabadulni, el-igérete tehát kezét egy más legénynek. Mikó meghallotta ezt, de már anynyira zűlött, hogy nem a javulási vágy, hanem a bosszu kerekedett benne felül. Elment a lányhoz egy kissé ittas állapotban s minden szó nélkül fokosával kétszer fejbe-vágta, úgy hogy eszméletlenül szabadították meg az ütlegelő kezei közül. A legény pedig maga jelentkezett, hogy elve-gye méltó büntetését.

— **A meggyanusított vásárosok.** Megirtuk előző számunkban, hogy több szabolecsvármegyei embert, lo-vastól, szekerektől bekísérték a rend-őrök azért, mert a honvéd-laktanya melletti korezmában véresre verték egymást. Megmotozásuk alkalmával egyiküknél egy olyan nagyobb ösz-szeget tartalmazó pénztárcát találtak, amelyhez hasonlót az az napi orszá-gos vásárban loptak el egy borssi-gulyástól. Az ellenük megindított nyomozás során azonban kiderült, hogy a verekedő szabolecsiak e rész-ben ártatlanok és a pénzzel telt bu-gyelláris jogos tulajdonuk. Így az-után csak az ittas állapotban elkö-vetett verekedés miatt fosztották meg egy napra szabadságuktól és bünte-tésük kitöltése után szabadon bocsá-tották őket.

— **Rendőri hírek.** *Lopások.* Dun-esák *József* kárára folyó hó 6-án zse-béből ösmertelen tettes ellopott 170 koronát, — *Klein Lajos* ketrecéből pe-dig két darab hizott libát lopott el valamely éhes tolvaj. A tetteseket keresi a rendőrség.

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a belföldön, mint a külföldön előnyö-sen ismerik az „Általános Tudósító” hirdetési osztályát (tulajdonos *Leopold Gyula* szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek e megbízható iroda után eszközlik az összes reklámjaikat, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmulhatatlan pontossággal teljesíti az összes megbízásokat. — *Leopold Gyula* szor-galma, leleményessége és agilitása megteremtette a gyümölcsét, ameny-nyben hirdető irodája ma a legna-gyobb Budapesten, sőt mint értesü-lünk, most ismét tetemesen magna-gyobbítottá vállalatát és azt Erzsébet-körút 41. szám alá helyezte.

IRODALOM.

„Az Amatőr.” A magyar amatőrök szép folyóiratának most megje-lent 27. száma az országos szövetség jegyében született meg. „Az Amatőr” lelkes hangu cikkei nem tévesztették el céljukat. Eredményük, hogy a „Magyar amatőrök országos szövetségé”-nek végleges megalakulása már csak napok kérdése. A fővárosi köz-pont megalakulását kell, hogy miha-marabb nyomon kövesse a fiókegye-sületeké és a már létező vidéki egye-sületek csatlakozása a szövetséghez. Erre szólítja fel olvasóit „Az Ama-tőr”-nek most megjelent száma. — Mutatványszámot ingyen és bér-mentve küld a kiadóhivatal, ha ez iránt (Budapest, VII. Király-utca 89. szám alá) fordulnak az érdeklődők.

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:

Éhler Gyula.

